

2008. október 17., péntek

Zseni spermákkal üzletelt a tudós

2008.06.08. 10:30

Sok szülő szeretné, hogy gyereke különleges képességekkel jöjjön a világra. Ezt a vágyat használta ki egy kaliforniai milliomos, Robert Graham az 1980-as évek elején. A férfi egy különleges spermabankot hozott létre, melynek célja kivételes képességű gyermekek születésének elősegítése, egy zseni generáció létrehozása volt. Graham elméletének alapja az volt, hogy a csodagyerekek csak kivételes alapanyagokból, spermákból hozhatóak létre. A napokban lépett a nyilvánosság elé egy gyerek, akit Graham "hozott létre", és elmondta: hogyan tették tönkre az életét a zseni gének.

A zseni spermabank Robert Graham álma volt. A kaliforniai férfi találta fel a törhetetlen szemüveget, és felfedezésével mesés vagyona tette szert. Graham-et azonban nem elégítette ki a gazdag emberek fényűző élete, a szemüveg mellett valami maradandót, világra szólót akart alkotni, amivel bekerülhet a történelemkönyvekbe.

Leandra zenei génius, Courteney balett-táncos, de a kis Logan autista lett
Fotó: Bors

A világot akarta átformálni. Olyanra, amely a tökéleteshez közelít. A férfit élesen foglalkoztatta a gondolat, hogy az igazán különleges gének eltűnőben vannak az amerikai társadalomból. Graham létre akart hozni egy zseni generációt, a tökéletes

emberi fajt. Elméletének lényege az volt, hogy a zseni generációhoz zseni spermákra van szükség, hiszen a kiemelkedő képességű szülők gyermekei automatikusan jó tulajdonságokkal, „szuperbábikként” jönnek a világra. A hetvenes évek végén Graham bele is kezdett tervei megvalósításába.

Eladta cégeit, és 1980-ban létrehozott egy alapítványt, mely – többek között – egy spermabankot is működtetett. A spermabankba azonban csak a legkiválóbb elmék örökítőanyaga kerülhetett. Maga Graham ellenőrizte a donorokat, neves sportolók, Nobel-díjas tudósok, rendkívüli elmék anyagait sikerült megszereznie.

A „mintaadók” név nélkül adakoztak, egy kivétellel: William B. Shockley, az 1956-os év fizikai Nobel-díjasa a nyilvánosság előtt is vállalta a programban való részvételt. Shockley azonban sajtóbeli nyilatkozataiban kifejtette: korántsem tartja magát tökéletesnek.

– Nem hiszek abban, hogy a génjeim segítségével szuper képességű embereket hozzanak létre – nyilatkozta akkor. Graham elképzelését felkapta a sajtó, de koránt sem volt pozitív visszhangja. A férfit örültnek kiáltották ki, aki egy nemesített, túltenyésztett, felsőbbrendű emberfajt akar létrehozni. Elveit a fasizmussal hozták összefüggésbe. Graham azonban nem tárgított. Nyíltan kifejtette, hogy az egyetlen problémája, hogy túl kevés a donor, amiért a sajtót hibáztatta, hiszen rossz hírért keltették.

– Nem vagyok örült. Egy olyan emberfaj létrehozásán fáradozom, amely különb mindenkinél. Fel kellene nézni rám, segíteni, nem pedig átkozni. Majd meglátják mennyi különleges ember fog születni – mondta az üzletember, aki olimpiai bajnok sportolókkal és egyetemek tehetséges fiatal tudósaival bővítette a mintaadók körét. A további donorok kiléte is titokban maradt, annyit lehetett csak tudni, hogy Graham alapítványánál főként a testi jegyekről, s az adakozók IQ szintjéről vezettek nyilvántartást. Ez utóbbi szintjének egyes információk szerint 180 körülnek kellett lennie az üzletember elképzelése szerint. Graham persze nem csak a gyerekek tekintetében volt messzemenően körültekintő.

A jelentkező anyának házasságban kellett élnie egy magtalan férfival. A nőnek kivételes intelligenciájúnak kellett lennie, hogy ne rontsa az esélyeket. Emellett számított, hogy a család jó anyagi körülmények között éljen, hiszen fontos volt, hogy a születendő „szuperbaba” semmiben se szenvedjen majd hiányt fejlődése során. Graham, hogy tervét véghezvigye, a magas IQ-val rendelkezők egyik hivatalos lapjában adott fel hirdetést nők számára.

Az első zsenibaba 1982-ben született meg.

Édesanyja Afton Blake pszichológus volt. A doktornő egy elismert komputertudóst választott ki gyermeke apjának a spermabank „katalógusából”. A fiúcskának a Doron nevet adta, mely a donor szó anagrammája. A gyermek születését és fejlődését hatalmas sajtóvisszhang kísérte, hiszen Graham elmélete igazolódni látszott.

Doron ugyanis sokkal gyorsabban fejlődött az átlagos gyerekeknél, korai vizsgálatok szerint IQ-szintje elérte a 200-at. Már csecsemőként zene hallatán ütemesen mozgatta a kezét, kétévesen kezelte a számítógépet, óvodás korában Shakespeare-t olvasott, s bonyolult matematikai feladatokat oldott meg. Graham terve bevált: csodagyereket hozott létre.

Doron után több száz csodagyerek jött világra, de Graham nem volt hajlandó többet beszélni kísérleteiről. Ennek okát máig senki sem tudta. A tudós 1997-ben halt meg, anélkül, hogy tervét megvalósíthatta volna: halála után alapítványát felszámolták, s állítólag az összegyűjtött sperma-mintákat és dokumentumokat is megsemmisítették. Ám néhány Graham-bébi a nyilvánosság elé lépett, például Doron Blake is. A sors fintora, hogy Blake bevallotta, hogy nevetségesnek tartja Graham elméletét.

– Nem vagyok zseni, vagy csodagyerek. Soha nem vettem hasznát a képességeimnek, nem váltottam meg a világot, és nem is fogom már. Az embereket nem lehet tenyésztetni, nem lehet Frankeisteneket létrehozni. Egy ember nem a gének miatt lesz zseni, hanem a neveltetése teszi azzá – mondta el Doron.

A napokban kidderült: Graham miért nem beszélt többet kísérleteiről. A nyilvánosság elé lépett ugyanis egy New York-i pár, David és Adrienne Ramm. A pár bevallotta, amikor rádöbbenek, hogy nem lehet gyerekük természetes úton, Dr. Robert Grahamhoz fordultak segítségért.

– Ő volt a kaliforniai „Nobel Sperm Bank” alapítója. Hittünk benne. Kiválasztottuk egy kiemelkedően intelligens férfi spermáját, amit fagyasztva elküldtek postán egy műanyag injekcióstű szerű műszerrel. Vicces volt, azt kellett felhelyeznie a férjemnek, és azzal kellett megtermékenyítenie engem – mesélte Adrienne, aki három gyereket szült. Leandra valósi zene-géniusz, Courteney fantasztikus balett-táncos lett. A baj a harmadik gyerekkel, a kislúval következett be. A kis Logan autista, és fejlődési nehézségekkel küzd.

– Graham doktort összetörte, hogy géniusz helyett egy beteg gyereket hozott létre. Sokkolta a tudat, hogy csődöt mondott. Visszavonult a nyilvánosság elől, már nem érdekelte a program. Iszonyatos csalódottságot érzett Logan miatt, noha a fiút anyagilag támogatta. Rájött, hogy a programja megbukott – fejtette ki Logan anyja, Adrienne.

A kérdés Graham doktor halála után, továbbra is nyitott: a zsenik a szüleik génállományának, vagy szociális körülményeiknek, neveltetésüknek köszönhetik inkább képességeiket?

Szalai Vivien

[Szóljon hozzá a cikkhez!](#)